КЛАСИЧНИЙ ПРИВАТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економіки

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«МЕТОДИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ»

КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ ТА ТЕХНІЧНА ДОПОМОГА
(включаючи електронну пошту, робочий час / місцезнаходження тощо).

Викладач (-і)	Дяченко Олександр Григорович
Контактний тел.	+38(061)764-67-50 (внутр. 265)
E-mail:	ekonom.kpu@gmail.com
Сторінка курсу на сайті підтримки навчальних програм КПУ	http://www.zhu.edu.ua/cpu_edu/course/view.php?id=1805
Консультації	*Очні консультації:* за розкладом, а. 507, головний корпус КПУ *Консультації off-line:* шляхом повідомлення на сторінці навчальної дисципліни сайту підтримки навчальних програм КПУ http://www.zhu.edu.ua/cpu_edu/message

АНОТАЦІЯ

Навчальна дисципліна «Методи прийняття рішень» є варіативною для студентів бакалаврської програми спеціальності 051 Економіка (освітні програми: Економічна кібернетика). Згідно з навчальним планом денної форми навчання вивчення дисципліни заплановано на 6 семестр (3 курс).

Курс передбачає ґрунтовне ознайомлення з поняттями основ підготовки та обґрунтування управлінських рішень, набуття фундаментальних теоретичних знань і практичних вмінь використовувати отримані знання при вирішенні конкретних питань в управлінні.

Освітній процес з дисципліни здійснюється за такими формами: навчальні заняття, самостійна робота, контрольні заходи. Видами навчальних занять згідно з навчальним планом є: лекції, практичні, а також консультації. Практичні заняття передбачають: пояснення теоретичного матеріалу викладачем, роз’яснення прикладів задач, робота у малих групах, захист практичних робіт, презентації результатів самостійної роботи. Самостійна робота студентів полягає у засвоєнні вивченого навчального матеріалу в час, вільний від обов’язкових навчальних занять, без участі викладача. Консультації призначені для роз’яснення студентам теоретичних або практичних питань.

Засвоєння навчального матеріалу перевіряється за допомогою поточного контролю, який здійснюється на практичних заняттях у формі усних відповідей, тестового контролю, захисту практичних робіт та самостійних робіт.

Підсумковий (семестровий) контроль після завершення 6 семестру здійснюється у формі заліку.

ФОРМАТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Всього кредитів	Всього годин	Аудиторних годин	У тому числі			Сам. робота
			Лекц.	Лабор.	Семін. (практ.)	
4	120	40	16	-	24	80

ОЗНАКИ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальний рік	**Курс (рік навчання)**	**Семестр**	**Цикл підготовки**	**Нормативна/ вибіркова**
2021/2022	3	6	професійна	вибіркова

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни:

Метою викладання навчальної дисципліни «Методи прийняття рішень» є вивчення методів економічного та системного аналізу, економіко-математичних методів для підготовки проектів управлінських рішень.

Завдання навчальної дисципліни:

– вивчення основ теорії прийняття управлінських рішень;

– засвоєння методичних підходів щодо аналізу та застосування методів обґрунтування й підготовки управлінських рішень у соціокультурній діяльності;

– оволодіння навичками самостійного застосування математичного апарату, комп'ютерної техніки та сучасного програмного забезпечення під час проведення економічного аналізу, пошуку та обґрунтуванні управлінських рішень.

ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати:

– процес підготовки управлінського рішення;

– системний підхід до управлінських проблем;

– методи системного аналізу для розв’язання та моделювання складних слабоструктурованих проблем та систем

Після вивчення дисципліни студенти повинні вміти:

– використовувати економіко-математичні методи розробки та прийняття управлінських рішень;

– робити висновки щодо особливостей розробки, реалізації та корегування управлінських рішень.

Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 051 Економіка, освітня програма: Економічна кібернетика вивчення дисципліни «Методи прийняття рішень» сприяє формуванню **компетентностей та програмних результатів навчання** :

Загальні та спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

ЗК9. Здатність до креативного та критичного мислення.

СК15. Здатність розробляти та обґрунтовувати заходи та проектні рішення з покращення результативності діяльності підприємства в умовах невизначеності та ризику.

Програмні результати навчання:

РН25. Впроваджувати в виробничу систему та систему управління підприємством розроблені заходи та проектні рішення з покращення результативності діяльності підприємства в умовах невизначеності та ризику; пропонувати стратегій його розвитку

ПЛАН КУРСУ

Назва змістових модулів та тем	Лекц.	Практ (сем.)	Завдання для самостійної роботи
Змістовий модуль № 1. Сутність та вимоги до управлінських рішень	**4**	**6**	1. Опрацювання лекційного матеріалу, 2. Підготовка до практичного заняття, опрацювання першоджерел та навчальної літератури 3. Виконання тестових завдань на сайті підтримки навчальних програм, 4. Самостійне опрацювання теоретичних питань:
Тема 1. Сутність, принципи і вимоги до управлінських рішень	2	3	Культура прийняття рішень Прийняття рішень і структурні типи організацій
Тема 2. Системний аналіз управлінських проблем	2	3	Фактори, які заважають приймати рішення. Модель сміттєвого контейнера
Змістовий модуль № 2. **Програмно-цільове управління та методологічні основи підготовки проектів рішень**	**4**	**6**	1. Опрацювання лекційного матеріалу, 2. Підготовка до практичного заняття, опрацювання першоджерел та навчальної літератури 3. Виконання тестових завдань на сайті підтримки навчальних програм, 4. Самостійне опрацювання теоретичних питань:
Тема 3. Методологічні основи підготовки проектів управлінських рішень	2	3	Науковий менеджмент: тейлоризм Філософія безперервного вдосконалення Тотальне управління якістю (TQM)
Тема 4. Програмне-цільове управління та управлінські рішення	2	3	Діаграми у вигляді риб'ячого скелету Управління в умовах кризи
Змістовий модуль № 3. Альтернативність управлінських рішень та управління матеріальними запасами	**8**	**12**	1. Опрацювання лекційного матеріалу, 2. Підготовка до практичного заняття, опрацювання першоджерел та навчальної літератури, підготовка доповіді та пезентації, 3. Виконання тестових завдань на сайті підтримки навчальних програм, 4. Підготовка до підсумкового контролю, 5. Самостійне опрацювання теоретичних питань:
Тема 5. Аналіз варіантів і підготовка проектів управлінських рішень	2	3	Роль інформації в процесі прийняття управлінських рішень Боротьба з інформаційним перевантаженням Розвиток навичок правильного поводження з інформацією
Тема 6. Типи проблем і загальні методи їхнього рішення	2	3	Мистецтво делегувати повноваження Японська модель прийняття рішень
Тема 7. Оптимізаційні завдання й ефективні рішення	2	3	Поняття етики в процесі прийняття управлінського рішення Рішення, що стосуються залучення сторонніх організацій
Тема 8. Моделі управління матеріальними запасами	2	3	Моделі й методи прийняття управлінських рішень в умовах конфлікту Методи оцінювання якості прогнозів у СКД

ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

У процесі вивчення навчальної дисципліни «Методи прийняття рішень» використовуються наступні види контролю:

1. Поточний контроль – здійснюється протягом семестру шляхом виконання практичних робіт, опитування на практичних заняттях під час захисту практичних робіт, перевірки виконання тестових завдань тощо. За змістом він включає перевірку ступеню засвоєння студентом навчального матеріалу, який охоплюється темою лекційного та практичного заняття, уміння самостійно опрацьовувати навчально-методичну літературу, здатність осмислювати зміст теми, уміння публічно та письмово представити певний матеріал, а також виконання завдань самостійної роботи.

2. Підсумковий семестровий контроль – здійснюється у формі заліку відповідно до

графіку освітнього процесу.

Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу в КПУ». Результати поточного контролю здобувачів вищої освіти є складовими елементами підсумкової оцінки з дисципліни.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО (СЕМЕСТРОВОГО) ОЦІНЮВАННЯ

Поточне оцінювання під час навчальних занять та самостійної роботи								
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3				Сума
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8	100
15	15	10	10	15	15	10	10	

Для **оцінювання відповідей та письмових робіт студентів** у національній системі використовуються наступні **критерії**:

– рівню «відмінно» відповідає теоретично правильна і вичерпна відповідь на поставлене питання, у якій студент показав всебічне системне знання програмного матеріалу; засвоєння навчальної літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами, методиками та інструментами, вивчення яких передбачене програмою дисципліни; виконання не менше 90% запропонованих завдань самостійних та контрольних робіт;

– рівню «добре» відповідає теоретично правильна, але не вичерпна відповідь на поставлене запитання, в цілому повне знання програмного матеріалу, успішне виконання запропонованого завдання і засвоєння матеріалу основної літератури; виконання не менше 75% запропонованих завдань самостійних, контрольних робіт, екзаменаційного білету;

– рівню «задовільно» відповідає у цілому правильна відповідь на поставлене питання, в якій студент показав достатній рівень знань з основного програмного матеріалу дисципліни, але не зміг переконливо аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, показав недостатні знання рекомендованої літератури; виконання не менше 60% запропонованих завдань самостійних, контрольних робіт, екзаменаційного білету;

– рівню «незадовільно» відповідає неправильна або неповна відповідь на запитання, у якій студент продемонстрував значні прогалини у знаннях з основного програмного матеріалу; ухилився від аргументувань; показав незадовільні знання понятійного апарату і спеціальної літератури чи взагалі нічого не відповів; виконав менше 60% запропонованих завдань самостійних, контрольних робіт, екзаменаційного білету.

Шкала оцінювання: 100-бальна, національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	**Оцінка за шкалою ЄКТС**	**Оцінка за національною шкалою**	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	**для заліку**
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Василенко В.А. Теорія і практика розробки управлінських рішень: Навчальний посібник. К.:ЦУЛ, 2003. 420с.
2. Литвак Б.Г. Управленческие решения: Учебник. М.: Зкмос, 1998. 248 с.
3. Юрковв О.С. Теорії прийняття рішень: курс лекцій для студентів. Мукачево: МДУ, 2016. –135 с.
4. Норкотт Дерчл. Принятие инвестиционных решений: Пер. с англ. Москва: ЮНИТИ, 1997. 247с.
5. Чумаченко М.Г. Моделі і методи прийняття рішень в аналізі і аудиті: Конспект лекцій. К., 1999. Вип.1-5.
6. Моделі та методи прийняття рішень : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О. Ф. Волошин, С. О. Мащенко. – 2-ге вид., перероб. та допов. К. : Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2010. 336 с
7. Эддоус М, Стенсфилд Р. Методы принятия решений: Пер. с. англ. М.: Аудит, ЮНИТИ, 1997. 590 с.
8. Анфилатов В.С., Емельянов А.А., Кукушкин А.А. Системный анализ в управлении. М.: Финансы и статистика, 2002.
9. Гафт М.Г. Принятие решений при многих критериях. М.: Знание, 1979.
10. Дегтярев Ю.И. Системный анализ и исследование операций. М.: Высшая школа, 1996.
11. Евланов Л.Г. Теория и практика принятия решений. – М.: Экономика, 1984.

12. Перегудов Ф.И., Тарасенко Ф.П. Введение в системный анализ. М.: Высшая школа, 1989.

13. Тимченко А.А. Основи системного проектування та системного аналізу складних об'єктів. В 2 т. – Т. 1. К.: 2000.

14. Петруня Ю.Є. Прийняття управлінських рішень: Навчальний посібник. / Ю.Є. Петруня, В.Б. Говоруха, Б.В. Літовченко та ін.: За ред. Ю.Є. Петруні . К.:ЦУЛ, 2011. 216с.

15. Хан Дитчер. П. и К. Планирование и контроль: концепция контроллинга: Пер. с нем. М.: Финансы и статистика, 1997. – 800с.

16. Чумаченко Н.Г., Заботина Р.И. Теория управленческих решений. К.: Вища шк., 1981. 248с.

17. Arrow K. Social Choice and Individual Values. – N.-York, 1951.

18. Nash J.F. Equilibrium Points in n-Person Games // Proceedings of National Academia of Science (US). – 1951. – N 36.

19. Voloshyn A. Decision-Making Support Systems as Personal Intellectual Device of a Decision-Maker // Internation Journal "Information: Technologies&Knowledge". – 2007. – Vol. 1. – № 2. – P. 159–162.

20. Voloshyn O., Antosiak P. Procedures of Syquential Analyses and Sifting of Variants for the Linear Ordering Problem // International Book Series "Information Science & Computing". – 2009. – № 15. – P. 149-154.

21. Voloshyn O., Berezovskiy K. Developing collective theaching computer software for the course "Decision theory" // International Journal "Information Technologies & Knowledge". – 2007. – Vol. 1. – P. 33-36.

22. Zaden L.A. Fuzzy sets // Information and Control. – 1965. – № 8. – P. 338-353.